

Een pleidooi voor meer klimop, ook in bomen!

Red de klimop

Rob van Hernen

Klimop is een algemene en toch weinig voorkomende en ten onrechte verguisde plant. In de plantengemeenschap van de klasse van de eiken- en beukenbossen op voedselrijke grond is de klimop een typerende kensoort. Overal in het land kom je klimop tegen.

Hier in het oosten van het land zie ik dikwijls klimop hoog in de bomen gaan en na vele jaren, als de klimop in de breedte gaat groeien en bloeitakken

gaat vormen, komt er iemand langs die de klimop onder aan de stam doorsaagt en dan sterft de plant af. Kennelijk is het voor de klimop verboden om een respectabele leeftijd te bereiken.

Want dat kan de klimop. In Frankrijk zag ik eens een klimop met een stamdoorsnee van 70 cm, die groeide tegen een eik met een stam met een doorsnee van ca. 150 cm. Ondanks de jarenlange aanwezigheid van de klimop was de eik gezond.

Een aantal jaren geleden kwam ik regelmatig in het Norgerholt in Drenthe bij Norg. Dat is waarschijnlijk het oudst aangelegde bos in Nederland, maar

het lijkt een oerwoud. In dat bos viel het me op dat de eikenbomen die daar doodgingen, juist de bomen waren waar de klimop niet tegenaan groeide.

Landgoedbezitters en terrein- en wegbeheerders menen echter dat de klimop bomen verstikt. Als de plant groot wordt, moet men deze volgens hen verwijderen, dus juist als de plant zijn waarde voor de natuur kan ontplooien. Want dan is de klimop een nectar- en stuifmeelbron voor insecten, nestgelegenheid en voedsel voor vogels en beschermer van de boom waar hij tegenaan groeit.

Sinds ik imker let ik hierop en de argumenten tegen de klimop berusten naar mijn mening meestal op overgeleverde opvattingen. Natuurlijk sterven er wel bomen met klimop. Meestal zijn dat bomen zoals lijsterbes en de fruitbomen die niet de omvang en de leeftijd bereiken van bijvoorbeeld de inlandse eik. Ook de structuur van de takken maakt verschil. Iedereen kan waarnemen, in het bijzonder in de wintermaanden, dat de klimop in een volwassen eikenboom met een regelmatig gevormde kroon, nooit het einde van de takken bereikt, maar tot op ongeveer anderhalf tot twee meter van het uiteinde van de takken komt. Daardoor blijft 's zomers de bladzone vrij en wordt de eikenboom niet gehinderd in zijn assimilatie en kan hij dus nooit stikken. Als de klimop dan toch nog doorgroeit dan is dat niet meer in de breedte of de hoogte, maar gaan de groeitakken naar beneden hangen, omdat ze geen houvast meer hebben.

Argumenten tegen

Zijn er dan geen argumenten tegen de klimop? Jawel. Bijvoorbeeld, bomen met een onregelmatige kroon en/of bomen met een scheve stand kunnen door de groei van de klimop topzwaar worden en omvallen of afbreken.

Dat heb ik inmiddels meerdere malen waargenomen bij acacia's (*Robinia pseudoacacia*). Maar ook zonder klimop kunnen acacia's die scheef staan soms 'zomaar' omvallen, vaak doordat ze door de concurrentie in combinatie met de snelle groei, te zwaar zijn geworden voor het zwakke wortelstelsel. Bij het breken van takken of het afbreken van de kroon, blijft deze vaak nog hangen in de klimop (zie foto op bladzijde 4).

Ook tegen bomen die niet zo groot worden, zoals fruitbomen en struiken, kan men beter geen klimop laten groeien. Bij struiken zitten de takken zo dicht tegen elkaar, dat de klimop altijd houvast vindt en de struik overwoekert, waardoor deze geen licht meer krijgt.

Met name op voedselrijke grond hoort hier de combinatie van inlandse eik, beuk en klimop in de natuur thuis en ze is waarschijnlijk van voordeel voor boom en klimplant. De gedachte dat het hout beschadigd wordt door de wortels van de klimop is volkomen onjuist.

Sinds ik erop let, heb ik tientallen eikenbomen gezien die doodgingen terwijl er klimop tegenaan groeide. Bij nadere beschouwing waren dat allemaal bomen die te dicht op elkaar stonden en met een smalle onderontwikkelde kroon, die ook zonder klimop zouden zijn doodgegaan.

Graag zou ik in contact komen met mensen die hierover meer weten, wetenschappelijke literatuur hierover kennen en bewijsmaterialen zoals foto's bezitten. Ik zou graag zien dat we gezamenlijk een goed onderbouwde publicatie kunnen schrijven voor terreinbeheerders, wegbeheerders, gemeenten etc. Dat kan in de toekomst wellicht een aantal kleine ecologische missers voorkomen, én we dienen zo de bijen met late stuifmeeldracht. ●

Adres: De Dinkel 23, 8051 KA Hattem
t 038-4441353 m rphernen@hetnet.nl

foto Henk van der Scheer